

Espai Innovació. Torn 1

Oportunitats de joc i natura a l'estiu: disseny, usos i criteris

Emma Cortès, Institut Infància i Adolescència de
Barcelona

Resum

Oportunitats de joc i natura a l'estiu: disseny, usos i criteris

Emma Cortés

17 de març 2026

Polítiques d'infància

**INSTITUT INFÀNCIA
I ADOLESCÈNCIA**

Unitat especialitzada de:

 **Institut
Metròpoli**

IDEES CLAU

Oportunitats de joc i natura a l'estiu: disseny, usos i criteris

- Quina importància té el joc i el contacte amb la natura?
- Quin paper haurien de tenir en una política d'estiu enriquit?
- Com poden els municipis generar més oportunitats de joc i natura accessibles per a tots els infants a l'estiu?

6 idees clau sobre la importància del joc amb natura per al benestar, el desenvolupament i les oportunitats educatives dels infants

1. El joc lliure és **essencial per al desenvolupament integral i el benestar** de la infància, una activitat única incomparable amb cap altre activitat pels beneficis que aporta.
2. **Els espais naturals són els millors espais de joc**; Per la seva versatilitat, rics en estímuls sensorials, motrius, cognitius, etc..
3. **El joc en contacte amb la natura té múltiples beneficis**: reforça la salut física i el desenvolupament motriu, també la salut mental i genera aprenentatges vivencials i significatius
4. **Garantir espais de joc naturalitzat és clau per a la igualtat d'oportunitats** educatives i de benestar, especialment per aquells infants que no poden sortir de vacances ni una setmana a l'any.
5. **Natura i joc són essencials en un context d'emergència climàtica**. Els espais verds proporcionen ombra, frescor i confort tèrmic, creant condicions adequades per al joc durant l'estiu. **També una major sensibilització i estima vers la natura**.
6. Els espais naturals promouen **relacions socials més riques**, estan menys condicionats pels rols de gènere i la diversitat d'estímuls contribueixen a la reducció dels conflictes.

Rol del joc i la natura en una política municipal d'estiu enriquit

ESTIU

EQUITATIU:

Permet activar els espais públics com a recursos d'equitat.

- Redueix desigualtats d'accés al lleure i a oportunitats educatives. El joc en espais naturals (patis naturalitzats, parcs, zones verdes de proximitat) és gratuït, no requereix material costós i és accessible a infants de tots els barris.
- Garanteixen benestar i salut independentment de la situació socioeconòmica.

ESTIU CONNECTAT

- Els espais de joc són espais naturals per a la trobada i la relació
- Ofereixen un llenguatge comú entre tots els agents educatius.
- Les entitats poden utilitzar aquests espais per a les seves activitats a l'aire lliure

ESTIU EDUCATIU

- Els joc lliure en entorns naturals genera experiències educatives de qualitat
- El joc lliure és el motor instintiu de l'aprenentatge i la natura n'és l'amplificador ideal per la seva multisensorialitat i capacitat motivadora

7 accions per a generar més oportunitats de joc i natura accessibles per a tots els infants a l'estiu

1. **Naturalitzar i obrir els espais educatius existents**, com els patis escolars: Incorporar arbres, punts d'aigua, ombra i superfícies toves. Afegir elements de joc natural: troncs, sorra, rampes, desnivells. **Convertir centres educatius** (Escoles bressol, centres d'educació primària i secundària) **en refugis climàtics accessibles a infants i famílies**.
2. **Dissenyar les àrees de joc i l'entorn urbà amb criteris de naturalització**, tenint em compte, també els aspectes d'accessibilitat, qualitat lúdica, inclusió, vida comunitària ([7 criteris que qualitat de ciutat jugable](#)).
3. **Activar la natura urbana ja existent com a infraestructura educativa i estimular-ne el seu ús pels infants**. (Parcs i jardins, espais naturals prop del municipi) Garantint accessibilitat i seguretat en l'accés. Crear Itineraris verds de joc i descoberta autònoma i plantificar una oferta distribuïda que garanteixi proximitat territorial
4. **Garantir el joc lliure com a peça central de l'estiu educatiu**:
 - Preveure espais i temps diaris de joc no dirigit als espais naturalitzats del municipi per part dels casals i programes d'estiu.
 - Programes d'estímul del joc lliure, juguem a les places, agents de joc, etc.

Com poden els municipis generar més oportunitats de joc i natura accessibles per a tots els infants a l'estiu?

5. Afavorir les condicions per a que els infants puguin baixar sols a jugar a l'espai públic, preferentment naturalitzat:

- Campanyes de sensibilització i informació per a les persones adultes sobre la seva importància i per a fomentar-ho:
- Un disseny de l'espai urbà més segur, sense cotxes, net, cuidat, projectes de suport com els monitors i monitores dels Patis Oberts o agents cívics als parcs.

6. Donar protagonisme als infants en el disseny i ús dels espais

7. Tenir en compte les necessitats de joc, relació i de contacte amb la natura, també dels i les adolescents.